

Nota van zienswijzen

Ontwerp Projectplan Waterwet Aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Nota van zienswijzen
subtitel Ontwerp Projectplan Waterwet Aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen
datum 19 september 2022
versie 0.1
status Definitief
zaaknr. 2022-Z5020
documentnr. WLDOC-1928888704-27905

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van in samenwerking met:

naam	functie	rol
	Projectmanager	
	Technisch manager	
	Omgevingsmanager	
	Adviseurs WSP	
	Jurist	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Ontvankelijkheid	4
1.2	Indeling van deze nota	4
2	Zienswijze tegen het ontwerp projectplan	4
2.1	Reclamant 1	4
2.1.1	Zienswijze	4
2.1.2	Reactie	6
2.1.3	Conclusie	9
2.2	Ambtshalve wijzigingen	9
	Bijlage 1 bestekstekening	10

1 Inleiding

Van 19 juli tot en met 29 augustus 2022 lag het Ontwerp “Projectplan waterwet aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen” ter inzage, inclusief het bijbehorende ontwerpbesluit tot wijziging van de legger.

Naar aanleiding van de ter inzage legging van het Ontwerp “Projectplan waterwet aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen”, inclusief ontwerpbesluit tot wijziging van de legger, is er één zienswijze bij het waterschap binnen gekomen. Deze zienswijze is ingediend door:

	naam	Adres	ontvangst	Zienswijze n.a.v.	ZGW-nummer zienswijze
1	Reclamant 1		29-08-2022	Ontwerp Projectplan waterwet aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen	WLDOC-192888704-27891

Verder is er een ambtshalve wijziging doorgevoerd.

1.1 Ontvankelijkheid

Reclamant is direct belanghebbende bij dit ontwerp projectplan en daarmee ontvankelijk

1.2 Indeling van deze nota

Voor de ingediende zienswijze tegen het Ontwerp Projectplan waterwet aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen is een samenvatting van de zienswijze, een reactie en een conclusie vermeld. Ook zijn de consequenties voor het Ontwerp “Projectplan waterwet aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen” opgenomen. In hoofdstuk 2 zijn alle zienswijzen, voor zover noodzakelijk verder toegelicht.

2 Zienswijze tegen het ontwerp projectplan

2.1 Reclamant 1

2.1.1 Zienswijze

Reclamant maakt bezwaar op de volgende onderdelen:

- A) Integrale benadering: Het hoofdbezwaar van reclamant is dat zij de aanleg van regenwaterbuffer Vijlenstraat een technische end of pipe oplossing vinden, die haaks staat op een integrale benadering en ervoor zorgt dat de maatregelen hogerop in de hellingen in het landelijk gebied minder noodzakelijk geacht zullen worden. Volgens reclamant moet uit de verkenning voor het hele Mechelderbeekdal blijken of de beoogde bufferlocatie conform het voorliggende plan/ontwerp nodig is of overbodig wordt door maatregelen in het landelijk gebied. Zij stellen voor om het stroomgebied

Ontwerp Projectplan Waterwet Aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen

van de Mechelderbeek in te richten als klimaatbuffer om de gevolgen van klimaatverandering (wateroverlast én droogte) beter het hoofd te kunnen bieden.

- B) Hydrologische vragen / opmerkingen: Reclamant noemt in haar zienswijze een aantal getallen m.b.t. de te bergen hoeveelheid water.
1. Reclamant stelt dat er een totale bergingscapaciteit van circa 57.500 m³ boven op de reeds aanwezige buffercapaciteit noodzakelijk is om Mechelen tegen een T25 neerslaggebeurtenis (47 mm/2 uur) te beschermen.
  2. Reclamant geeft aan dat onlangs de opvangcapaciteit van de buffer Vijlenbergerweg als zogenaamde no regret maatregel naar circa 9500 m³ werd uitgebreid (12 % invulling opgave Mechelen). Reclamant geeft tevens aan dat van deze buffer in het voorliggende plan geen gewag wordt gemaakt c.q. in de berekeningen van het voorliggende plan komt dit verder niet tot uitdrukking.
  3. Beide end of pipe oplossingen (uitbreiding buffer Vijlenbergerweg en aanleg buffer Vijlenstraat) dekken ruim 20 % van de opgave voor Mechelen.
  4. De capaciteit van de beoogde buffer langs de Mechelderbeek aan de Vijlenstraat (5000 m³) is berekend op de afstroming vanuit Pannisberggrub/ Pannisbergerweg (2650 m³) en Vijlenstraat (2350 m³). Door de aanleg van de beoogde buffer aan de Vijlenstraat (capaciteit 5.000 m³) wordt deze afstroming volledig 'gedekt'.
  5. Reclamant geeft aan dat de afstroming vanuit de Pannisberggrub/Pannisbergerweg circa 2650 m³ bedraagt en de afstroming vanuit de Vijlenstraat circa 2350 m³ bedraagt. Reclamant vraagt zich af welke hoeveelheid afkomstig is van weg- en erfverhardingen en welke hoeveelheid van landbouwpercelen.
- C) Inpassing in het landschap / NNN: Reclamant stelt het volgende: Het onderhavige plangebied maakt deel uit van Natuur Netwerk Nederland (NNN). De beoogde buffer heeft betrekking op een nieuwe (hoofd)functie van het betreffende perceel. Omdat circa 1,3 hectare aan het NNN onttrokken wordt, zal naar alle waarschijnlijkheid compensatie aan de orde zijn. Tevens dient het plan, respectievelijk de omgevingsvergunning aan het Limburgs Kwaliteitsmenu (LKM)/Structuurvisie getoetst te worden.
1. Reclamant vraagt zich af aan welke compensatiemogelijkheden gedacht wordt.
  2. Volgens reclamant betekent de aanleg van de beoogde buffer inclusief grond-dammen een aantasting van de kernkwaliteit reliëf en neemt hierdoor zowel het areaal alsook de kwaliteit van deze kernkwaliteit af. Reclamant vraagt zich af in hoeverre bij de plan- en besluitvorming rondom deze buffer rekening is gehouden met behoud en herstel van deze kernkwaliteit ?
  3. Tevens vraagt reclamant zich af welke rol het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal Landschap Zuid-Limburg bij de plan- en besluitvorming rondom deze buffer heeft gespeeld ?
  4. Reclamant vraagt zich af waarom er, om het groene karakter en de biodiversiteit te versterken, geen poelen respectievelijk waterrijke laagtes (amfibieën, insecten e.d.) in de bufferlocatie worden aangelegd ?
- D) Europese Kaderrichtlijn Water (KRW): Reclamant vraagt zich af waarom er geen concrete opgave vanuit waterkwaliteit of KRW aan de orde is op dit gebied.

- E) Duiker Vijlenstraat: Volgens reclamant hindert de recent ter hoogte van het bakhuis (in opdracht van de gemeente Vaals) geplaatste gesloten duiker onder de Vijlenstraat de migratie van diverse diersoorten. Reclamant vraagt zich of er nog voorzieningen worden getroffen om de "mortaliteit" van sommige soorten te beperken c.q. te voorkomen.

2.1.2 Reactie

Het Waterschap dankt reclamant voor haar zienswijze op het Ontwerp Projectplan. Hieronder wordt ingegaan op de afzonderlijke punten van reclamant.

- A) In het project / de verkenning Mechelderbeekdal hebben wij als waterschap een grote opgave voor het realiseren van een bescherming tegen wateroverlast bij een situatie T25. We zijn het met reclamant eens dat dit project zich leent om integraal aan te vliegen en zoveel mogelijk te zoeken naar bronmaatregelen. Wij hebben daarom een proces ingericht waarin we middels een brede integrale verkenning maatregelen tegen wateroverlast formuleren in het landelijk gebied samen met o.a. natuurbeheerders en agrariërs, in het stedelijk gebied samen met de gemeente, in ons eigen watersysteem en middels beveiliging van de eigen woning samen met particulieren. Wij putten daarbij uit gebiedskennis van lokale stakeholders. Wat betreft maatregelen in het landelijk gebied zien wij dan ook zeker kansen in de maatregelen die reclamant noemt. Wij danken reclamant voor de toegezonden informatie.

Aan het eind van de verkenning Mechelderbeekdal formuleren wij een voorkeursvariant met maatregelen, die realiseerbaar, haalbaar en betaalbaar zijn, en gedragen door de betrokken stakeholders. In deze voorkeursvariant zullen wij maatregelen opnemen uit alle vier de knoppen van Water in Balans (maatregelen landelijk gebied, maatregelen stedelijk gebied, maatregelen eigen watersysteem, maatregelen aan eigen woning).

Aan het begin van de verkenning werd het waterschap benaderd door de gemeente, omdat zich een unieke situatie voordeed. De gemeente wilde vanuit haar Deltaplan Vaals maatregelen uitvoeren om bewoners in de Vijlenstraat te beschermen tegen wateroverlast door de aanwezige duiker te vergroten en de weg te verkanten. De gemeente kon in een grotere grondtransactie een aan de beek grenzend agrarisch perceel kopen en heeft het waterschap gevraagd of zij als meekoppelkans voor het waterschap op dit perceel een waterbuffer zou willen realiseren. Daarmee kunnen enkele bewoners van de Vijlenstraat lokaal beter beschermd worden en tevens biedt dit het waterschap een deel van de oplossing voor de grote verkenning om water bovenstrooms in het systeem vast te houden om overlast in Mechelen te voorkomen. Aangezien grondposities lastig te verkrijgen zijn in Zuid-Limburg en gezien de grote opgave duidelijk was dat alle knoppen ingezet moeten gaan worden om het probleem op te lossen, was dit een unieke kans en heeft het waterschap bestuurlijk middels een samenwerkingsovereenkomst afgesproken deze meekoppelkans aan te gaan.

Het waterschap realiseert deze landschappelijk ingepaste regenwaterbuffer daarmee vooruitlopend op realisatie van de voorkeursvariant, omdat daarmee lokaal mensen beschermd worden en het nu ook al kan bijdragen aan een stukje vermindering van water richting Mechelen. Dit kan omdat het een no regret maatregel (zie uitleg bij B) is en duidelijk is dat alle knoppen nog hard nodig zijn. Daarmee is het in de ogen van het waterschap geen end of pipe maatregel, maar een maatregel in lijn met de

Ontwerp Projectplan Waterwet Aanleg regenwaterbuffer Vijlenstraat te Vijlen

voorkeursvariant voor de integrale benadering, die alvast vooruitlopend gerealiseerd wordt.

- B) Antwoorden op hydrologische vragen: Het waterschap herkent de door reclamant genoemde getallen niet allemaal en zal hieronder aangeven hoe de situatie is qua getallen.
1. Hetgeen reclamant stelt is niet correct. In de samenwerkingsovereenkomst project Vijlenstraat is aangegeven dat het Waterschap Limburg een oplossing moet bedenken voor het verwerken (lees: vasthouden -> bergen -> afvoeren) van ca. 53.000 m³ water. Inmiddels is de hydrologische studie geactualiseerd. De meest actuele gegevens staan onderaan antwoord B benoemd.
  2. Buffer Vijlenbergerweg valt buiten de opgave van Verkenning Mechelderbeek. De uitbreiding van deze buffer (met 3.600 m³ naar 8.200 m³) wordt in deze verkenning beschouwd als een autonome ontwikkeling voorafgaand aan het project Mechelderbeekdal. Deze ontwikkeling wordt dus wel meegenomen in de modelberekeningen, maar is geen maatregel t.b.v. de verkenning. Het draagt daarmee ook niet bij aan een oplossing voor de opgave uit de verkenning.
  3. Dit is niet correct. Zoals hierboven ook al aangegeven wordt de (uitbreiding van de) buffer Vijlenbergerweg als autonome ontwikkeling meegenomen in het rekenmodel. Dit draagt dus niet bij aan de totale opgave. De aanleg van regenwaterbuffer Vijlenstraat draagt met circa 5000 m³ bij aan de aanpak van de opgave.
  4. Deze getallen zijn niet correct. Zie uitleg onderaan antwoord B voor de juiste getallen.
  5. In het model wordt met zogenaamde resultlines bepaald hoeveel water tot afstroming komt uit een bepaald gebied. Hierin is geen onderscheid te maken welk deel vanaf de verharding komt en welk deel vanuit de landbouwpercelen. Hieronder wordt een uitleg gegeven met de meest recente gegevens.

Parallel aan het afronden van het projectplan waterwet Vijlenstraat is een actualisatie van het hydrologisch model t.b.v. van de verkenning Mechelderbeekdal afgerond. Daarin wordt het regionale model verfijnd tot het projectmodel. Dit projectmodel vormt de basis / uitgangspunt voor het nemen van maatregelen voor de verkenning. De uitkomsten uit dit model geven een gedetailleerder beeld dan voorheen. De uitbreiding van buffer Vijlenbergerweg is hierin meegenomen als autonome ontwikkeling. Bovenstreams van de in dit projectplan waterwet voorziene buffer Vijlenstraat resteert in de huidige situatie - bij de door ons gehanteerde T25 bui van 47 mm in 2 uur - een afstroming van circa 13 duizend m³. Na realisatie van buffer Vijlenstraat van 5 duizend m³ is hier nog 8 duizend m³ van over, te realiseren in knop 1 (maatregelen landelijk gebied). In de lopende gebiedsverkenning hebben we over het hele gebied maatregelen geïnventariseerd, waaronder boerenbuffers en graften. Een aanzienlijk deel hiervan ligt bovenstreams van buffer Vijlenstraat. De realisatie van 8 duizend m³ in knop 1 bovenstreams van de Vijlenstraat zien we als een uitdaging die we in de verkenning met beide handen oppakken. Onze conclusie is dan ook dat buffer Vijlenstraat niets van de ambitie in knop 1 teniet doet.

Indien gewenst kunnen de cijfers nog persoonlijk toegelicht worden.

C) Inpassing in het landschap

1. Als onderdeel van de planvoorbereiding is een ecologische quickscan uitgevoerd. Hierin zijn ook de effecten van het plan op de NNN getoetst (HST 9). Het plangebied behoort tot de zilvergroene natuurzone en bronsgroene

landschapszone. Met de voorgenumen maatregelen neemt de kwaliteit van deze natuurzones toe. Het perceel, waar de buffer op wordt aangelegd, wordt uit het gangbaar landbouwkundig gebruik genomen. Het landbouwkundig gebruik op het perceel wordt daarmee beëindigd en omgevormd tot een extensief begraasd grasland, met landschappelijke beplanting. Dit is een verbetering van de landschaps- en natuurwaarden t.o.v. de huidige situatie, waardoor van compensatie geen sprake is.

2. De landschappelijke inpassing is een belangrijk ontwerpcriterium geweest. De buffer bevindt zich in de vlakke dalbodem evenwijdig aan de waterloop. Vanwege het aanwezige verhang in de bestaande situatie (ca 4 m hoogteverschil over 200 m) zou er benedenstrooms een hoge dam boven het maaiveld moeten worden gerealiseerd om een regenwaterbuffer met enig volume te creëren. In plaats daarvan is gekozen voor een zestal kleinere compartimenten met tussenliggende dammen waarbij het hoogteverschil beperkt is tot circa 1 m. De compartimenten liggen als glooiende maaiveldverlagingen in de dalbodem. Door te werken met flauwe taluds, glooiende overgangen en een licht bolle kruin met een boven breedte van 4 m sluit het geheel aan op het landschappelijke beeld van de dalbodem. Het waterschap heeft hierbij de buffer aan de Watervalderweg als referentie gebruikt, waar de landschapselementen met het ruige gras amper opvallen, zie de foto hieronder.

3. De regenwaterbuffer wordt ingezaaid met gemengd gras, met in de benedenstroomse compartimenten de aanplant van enkele zwarte elzen, die tevens dienst kunnen doen als schaduwplek voor vee. Aan de noordrand wordt de buffer met de beplanting aangesloten op de bronsgroen landschapszone met soorten als meidoorn en kardinaalsmuts. Aan de oostzijde van de beek wordt beekbegeleidend bosplantsoen aangebracht, bestaande uit o.a. Gelderse roos, hazelaar en enige zomereik en zwarte els. De oeverrand wordt zo verder geaccentueerd in het landschap.
4. De maatregelen volgen de specifieke ontwerpprincipes uit het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal Landschap Zuid-Limburg die de kernkwaliteit Groen Karakter versterken. Het inrichtingsplan is door gemeente Vaals getoetst op de landschappelijke kwaliteit van de omgeving. Gemeente Vaals heeft geadviseerd om aan de zijde van de Vijlenstraat het ontwerp te voorzien van extra scheerhagen en solitaire bomen. Het waterschap heeft dit advies overgenomen. Gemeente Vaals heeft daarop geoordeeld dat de landschappelijke kwaliteit van het gebied recht wordt gedaan en is vervolgens overgegaan tot verlening van de omgevingsvergunning.

5. De direct aanwonenden maken zich zorgen over overlast door muggen als gevolg van stilstaand ondiep water. Het waterschap heeft daarom besloten deze zorg tegemoet te moeten komen en geen poelen aan te leggen.

D) Europese Kaderrichtlijn Water (KRW):

De Mechelderbeek is geen KRW-lichaam. Daarom ligt er geen concrete opgave vanuit de KRW of waterkwaliteit op dit gebied. Het project heeft wel een gunstig effect op de waterkwaliteit. Door de regenwaterbuffer Vijlenstraat parallel langs de beek te realiseren worden piekafvoeren uit het watersysteem afgevangen. Dit draagt bij aan de bescherming en verbetering van de ecologische waterkwaliteit, met name de leefomstandigheden voor macrofauna.

Door afstromend water van de weg en de westelijk gelegen akker op te vangen in de buffer, wordt verontreiniging rechtstreeks op de beek verminderd. De afstand van de westelijk gelegen akker tot de beek wordt vergroot door de aanleg van de buffer, waardoor belasting van de beek met bijvoorbeeld meststoffen afneemt.

E) Duiker Vijlenstraat:

De aanleg van de duiker is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Het waterschap heeft geen reden gezien om aanvullende randvoorwaarden te stellen in haar vergunningverlening. De aanleg van de duiker maakt strikt genomen geen onderdeel uit van het voorliggende projectplan waterwet. Er worden geen aanvullende faunavoorzieningen getroffen.

Wat betreft migratie bovenlangs over de weg: de situatie is niet verslechterd ten opzichte van de oude situatie.

Wat betreft migratie door de duiker: de nieuwe duiker heeft een groter doorstroomprofiel en heeft een recht tracé, in tegenstelling tot de oude duiker.

Daardoor is de nieuwe duiker voor dieren beter passeerbaar via het water, en is de situatie verbeterd t.o.v. de oude situatie.

Het betreft tevens een kort traject, waardoor waterorganismen niet verhinderd worden om erdoorheen te kunnen.

2.1.3 Conclusie

Naar aanleiding van de door reclamant ingediende zienswijze wordt het Ontwerp Projectplan niet aangepast, omdat het geen consequenties heeft voor het ontwerp van de buffer.

2.2 Ambtshalve wijzigingen

Gedurende de ter inzage legging van het ontwerp projectplan is ook een aanvraag ingediend voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor dit project. Als onderdeel van deze vergunningsaanvraag heeft ook een toets plaatsgevonden op landschappelijke inpassing van de buffer.

Op advies van de gemeente Vaals en in overleg met direct belanghebbende, worden er aan de zuidkant van de buffer nog een aantal aanvullende landschappelijke elementen aan het plan toegevoegd, zie bijlage 1.

Bijlage 1 bestekstekening

Govermaxnummer: WLDOC-1928888704-27920